

Vážený pane kolego Marku,
omlouvám se za neúplnou titulaturu ale podepsal jste se jako „president of Czech Orthodontic Society“, v textu jste „viceprezident“ a na stránkách ČOS jste „místopředseda“. Nevím, co je správně a odpovídá situaci. Pokud jste nahradil ve funkci paní předsedkyni MUDr. Šrámkovou, tak Vám gratuluji. Každopádně bych chtěl využít tuto příležitost, abych poděkoval MUDr. Šrámkové za skvělou spolupráci za celé moje volební období. Kontakty s ČOS se zintenzivnily, reprezentant oboru je v Představenstvu ČSK i ve Vědecké radě ČSK. V přátelské koordinaci se začaly po mnoha letech navyšovat úhrady od zdravotních pojišťoven a došlo k revoluční změně Přílohy 1 a 4 zákona 48/97 sb, která změnila systém poskytování péče. Ba jsem byl i jednou pozván na váš výroční kongres. Pracujeme na reprofilaci dentálního týmu. Věřu plodné, jistě nejintenzivnější období spolupráce mezi ČOS a ČSK. A všem účastněným v čele s MUDr. Šrámkovou patří velký dík.

Jinak, děkuji Vám, že jste tento „otevřený dopis“ nakonec, po několika dnech sdělování jiným, odeslal i mě. A mohu vám tedy odpovědět a doslova se těším na následující řádky.

17.5.2023 jsem neposkytl žádný rozhovor k ortodontii, popravdě se k ní vyjadřujeme ve zcela nezbytných situacích, abychom nevyvolávaly problémy s ČOS kolem bolestně neřešených otázek zejména způsobu získávání kompetencí. Na tiskové konferenci jsme docela exaktně ukázali, jak se „nedostatek zubních lékařů“ díky mnoha opatřením zmenšil a jak přesně mapujeme situaci 5 let zpětně a že většina pojišťoven našla zubního lékaře do jednoho roku k registraci- potřebná pro hlavně roční prohlídku. Jeden novinář ale silně oponoval, že v ortodontii je situace velmi špatná a dokumentoval to na příkladech a proč nezajistíme více specialistů. Není sporu, že máme zhruba tolik ortodontistů jako před rokem 1989, odkdy ovšem poptávka po péči narostla v mnohonásobcích. Často je tak léčba z velké části delegována na asistentky, ovšem je zapovězena stomatologům být třeba ortodontie byla součástí jejich atestací hned několikrát (já mám 3 atestace, kde byly otázky z ortodontie- věnovat se jí nechci ale myslím, že vím více, než zacvičená dívka s nikoli nutně maturitou), jakkoli by řada z nich měla zájem absolvovat potřebné školení komplexního či parciálního typu. Počet míst je ale omezen kapacitou univerzitních pracovišť. Mluvílo se o penězích, a tak jsme spolu s ministrem zdravotnictví Mgr. A. Vojtěchem zajistili dotaci, aby byla podpora studia více kolegů, ale ČOS tuto možnost nevyužila. Současný vzdělávací systém organizovaný státem má „numerus clausus“ daný počtem míst na školách a finančními prostředky, kdy se nežadá o jejich navýšení. V jiných podoborech stomatologie to není. Jde být parodontologem či stomatochirurgem a kapacita školitelů umožnila vychovat mnohem více specialistů, samozřejmě i na kvalitních privátních pracovištích, který je i v ortodontii jistě mnoho. Mohou být i různé kurzy pro různou míru kompetencí. Třeba stomatolog začleněný do ortodontického týmu. A tak jsem novináři odpověděl, že ČSK za stávajícího systému, kdy počet lidí vstupujících do podoboru limituje stát školením na toliko univerzitních pracovištích s nedostatečnou kapacitou, nemůže odpovídat za jejich nedostatek. Novinář byl rozezlen, diskuze byla krátká. Zatímco s jinými novináři jsem mluvil i po konferenci a poskytl jsem jim rozhovory, s dotyčným jsem nemluvil, on krátce diskutoval s viceprezidentem ČSK Dr. Houbou, PhD. Tedy mi cokoli vyčítat je absurdní.

Tedy na váš dopis jde odpovědět- žádný rozhovor (ať už autorizovaný či ne) jsme dotyčným novináři neposkytovali ze vzrušeného dotazu a krátké diskuze poslepl slova a využil je ve svém materiálu.

Rád se dále vyjádřím k možným řešením v ortodontii, která tímto dopisem otvíráte a jsem rád, že nechcete zůstat u systému ne zcela optimálního a tímto „vykopáváte“ zásadní změnu ortodontie. S dotyčným novinářem jste v kontaktu, jak píšete. Jistě s Vámi rád udělá rozhovor, kde se odrazí Váš náhled na svět. Já nebudu protestovat proti titulku a textu, jak mě vyzýváte. To je v současné žurnalistice zaměřené na „kliky“ a „sdílení“ směšné. On to napsal „řízně“ a zejména ČOS to jistě sdílela a tedy peníze médiu naskakovaly. Výsledkem by bylo jen opakování podobného- i třeba nějaká moje autentická věta a proti ní stesky

rodičů a máme to znovu s tím , že se vše více opakovaním „stává pravdou“. To asi ČOS nechce nebo ano? Když čtu denně titulky i třeba velmi kvalitních materiálů o stomatologii v monitorech, musel bych asi politiku přestat dělat. A pan premiér nebo prezident by se museli zbláznit. Kdysi se to na Fakultě žurnalistiky učilo jako metoda bulvarizační, nyní je to metoda obecná. Tedy „protititulek“. Udělejte s ním rozhovor, pokud Vás má rád, a tím je to vyřešené.

Rád ale odpovím Vaše otázky:

1. Kvalifikované srovnání cen české ortodontie nemáme. Očekávám , že je v jiných zemích dražší i levnější , o tom není pochyb. Že by v ČR byla ortodontie nejdražší na světě je nesmysl, už kvůli tomu, že jsme „emerging market“. V Česku by při konkurenci a vyšším využitím škálování u technologií typu aligners mohla být nižší a nejspíš i bude, tak jak ze zejména aligners vyvíjejí (více výrobců- popřípadě výroba u sebe v ordinaci)

2/ Osobně mám pro novináře pochopení, jako pro otce, také jsem měl problém sehnat ošetření pro dítě a nakonec zůstalo nedokončené a roky moje dítě chodí se systémy nalepenými na zubech ale léčba nepokračuje. Neumím tedy doporučit svým pacientům ošetření v Praze ale mnozí z MSK (mám tam rodinu) si je najdou v Polsku (někteří jsou vlastně Poláci) a naopak lidé ze západu (hodně ošetřují pacienty z Karlovarska) v Německu. A vidím i ceny. Někdy jsou vyšší ale zdaleka ne vždy. Často využívají jiné systémy, než Invisalign , dokonce si aligners sami vyrábějí a pak zvládají více pacientů a levněji.

Ortodontie tam není tolik regulovaná a projevuje se více konkurence jakkoli lokálně (velká nabídka Bavorsko, malá Sasko). Kolegové v 21. století škálují výrobu s pomocí velkých týmů- výroba aligners, jak jsem nedávno v Německu viděl, trvá ordinaci do 30 sekund.

3/ Stát reguluje počty ortodontistů počtem studentů na velmi omezený počet pracovišť. To v jiných podoborech nemáme a nevidíme, že by kvalita podoborů byla nízká. Naopak, všichni musejí neustále obnovovat svoje znalosti. V ortodontii je atestace z roku 1988 stále platná, jakkoli se obor změnil k nepoznání. Stomatochirurg přijde po několika letech o celou kvalifikaci, pokud znovu nestuduje. Jsem pyšný na svoji stomatochirurgii, jakkoli mám tři atestace, dnes již spíše historické hodnoty.

4/ ČSK se roky vyhýbá konfliktům s ČOS. Proto přijala na nátlak ČOS prohlášení, které zmiňujete. Je třeba ale vidět i veliký tlak zubních lékařů, kteří by chtěli být částí výkonů do ortodontie vstoupit , jak je to nyní obvyklé v mnoha zemích EU, ba jsou na ně cíleny specifické systémy aligners- i on i jsou našimi členy, nejenom ortodontisté.

A teď realita Vámi vyzdvihovaného programu Erasmus, který na laiky působí jako něco velkého. Vznikl, když ještě současní frekventanti nebyli ještě ani na světě, naše komora se začala obnovovat a stomatologie měla komplet systém atestací. Nebyl pregraduální program MDDr . Technologie byly úplně jinde a poptávka pacientů proti dnešku zlomková. A zejména! To není regulační dokument- i to sám píše! Je to návrh, jak asi učit s přesnými popisy hodin, což nevím zda se v úplném detailu dodržuje. Krátce řečeno, tento nezávazný program je ČSK tolerován jako preference ČOS. Nepochybně bychom měli místo dokumentu z minulého století hledat jiný systém, jak učinila většina Evropy. Oblíbená věta „Evropa nám tuto atestaci závidí“ asi vypovídá o jejím spíše protekcionistickém, než moderním charakteru. Zrovna ve stomatochirurgii, které rozumím, se mi líbí, že se kolegové pouštějí do kvalifikace a soutěží na trhu a není řízený výběr , komu je to „povoleno“, jak se neosvědčilo před rokem 1989. Ale ano, než ČOS přijde s něčím, co respektuje povinnost celoživotního vzdělávání a vyrovná se s novými zákony EU (není možno regulovat více, než je nevyhnutelné) , tento 30 let starý dokument , který málokdo reálně četl (já ano), podporujeme na úkor jiných členů ČSK, kteří by se chtěli vzdělávat a získat kompetence, které reálně v ortodontii nyní má rekvalifikovaná síla z jakéhokoli vzdělání za 6 měsíců, v lepším případě praktická sestra s maturitou. Je praktický zubní lékař o tolik méně vzdělatelný? Není to pohrdání programem MDDr. ?

5/ Na tiskové konferenci jsme ukázali, jak se situace zlepšuje a kde je a kde není problém. Ortodontie zatím zmapována není ale bude. Pravděpodobně budou zavedeny „waiting listy“ pro pacienty a podle situace budeme reagovat.

Velmi vítám, že jste zahájil tímto otevřeným dopisem (není to moje oblíbená forma, jde to jinak) diskuzi o deregulaci ortodontie, po které volá velká část našich členů. O zapojení většího počtu zubních lékařů aspoň částečně a v nějaké formě do oboru. Situace se změnila a v 21. století nemůžeme zaostávat za vývojem. Konečně jste to rozsekl a teď se můžeme posunout od „posedávání kolem horké kaše“ ke změnám.

Píšu Vám osobně. Tak je to zvykem. Pokud chcete tento e-mail používat jako „otevřený“, tak žádám, aby to bylo v celém rozsahu.

A věru se těším na jednání s ČOS!

S uctivým pozdravem
doc.MUDr. Roman Šmucler, CSc.
Česká stomatologická komora
prezident